

La Cimitirul Național Arlington, am văzut felul nespus de simplu în care...

Jack și frații săi au venit la întâlnirea ce i-au dat-o Morții

Potrivit unor surse de la JFK Library, "I have the rendezvous with Death" ("Am întâlnire cu moartea") de Alan Seeger a fost una din poeziile pe care Președintele John Fitzgerald Kennedy le iubea nespus de mult. Se zice că de multe ori, în intimitate, el o ruga pe Jackie să i-o recite. A fost, din păcate, o iubire premonitorie...

Trei motive sentimentale pentru ca JFK să-și (re)găsească pacea chiar pe Muntele Rushmore

De ziua mea am vorbit, pe Skype, cu cei de-acasă. Cumnatul meu, Florin, m-a întrebat cum aş vrea să-mi sărbătoresc ziua de naștere. "Mi-aş dori să vizitez Arlington-ul..." Florin a rămas cu gura căscată. "De ce?", a venit întrebarea firească de dincolo de Ocean. "Vreau să-mi privesc viitorul în față...", am zis eu și am râs împreună. De fapt, oricât ai brava, de la o anumită vârstă, șoaptele transilvane te urmăresc peste tot: "Cerul nu pot să-l ajung/ Lemn is doar și is lemn frânt/ Rupt de om și osteneală/ Liniștea cea mormântală/ Pacea cea mai de pe urmă/ Mă cuprinde și scufundă". Adevărul e că de când am citit despre tragedia petrecută, în urmă cu o jumătate de secol, la Dalas mi-am pus în gând să vizitez, odată și odată, Arlington-ul. Adică acel loc de o mare simplitate unde odihnește pentru totdeauna, la lumina plâpândă unei flăcări tremurătoare și veșnice, The Eternal Flame, cel mai iubit președinte american. Nu e, desigur, doar aprecierea mea. În anul 2009, oficialitățile au solicitat un sondaj național pentru că americanii au vrut să afle care ar putea fi președintele cel mai îndreptățit să stea alături, sculptat în piatra dură a Muntelui Rushmore, lângă Washington, Jefferson, Lincoln și Roosevelt. A fost ales John Fitzgerald Kennedy. Un alt sondaj, inițiat de Gallup, care își propunea să afle care au fost cei mai admirați oameni ai secolului XX, a ajuns la concluzia că JFK ar fi al treilea din lume, după Martin Luther King și Maica Thereza. Personal, l-am iubit pe Jack Kennedy pentru trei motive binecuvântate. Primul motiv a fost legat de inițierea proiectului "Omul pe Lună". Pasul mic pentru om și saltul uriaș pentru umanitate i se datorează în foarte mare măsură. În ziua de 25 mai 1961, Kennedy a ținut faimosul discurs în care își exprima credința că națiunea americană poate trimite, "before this decade", un om pe Lună care să se întoarcă, în siguranță, pe Pământ. NASA și Neil Armstrong i-au îndeplinit visul pe 20 iulie 1969, la ora 10:56 p.m. La noi era noapte și doctorul Andrei Bacalu ne-a ținut cu suflul la gură, relatând în direct la Televiziunea Română, cea mai mare ispravă a umanității din era modernă. Nu se mai vorbea, în acea noapte magică, despre sisteme politice aflate într-o permanentă cursă de cucerire a spațiului, nu mai era vorba nici de sovietici, nici de americani, era în discuție doar omul, ca reprezentant al întregii umanități, care pune piciorul, în premieră absolută, pe un alt corp ceresc. Al doilea motiv era legat de Zidul Berlinului. "Ce înseamnă pentru tine libertatea?", l-a întrebat ziaristul Chris Matthews pe un tânăr, în noiembrie 1989, aflat lângă ruinele monstruosului Zid al Berlinului. "Să stau de vorbă cu tine!", i-a răspuns, simplu și la obiect, tânărul neamț. "Atât. Nimic mai mult". Acesta a fost și visul celui ce a zis, cu justificată mândrie, în ziua de 26 iunie 1963, lângă același Zid, "Ich bin ein Berliner!" Un million de oameni l-au ascultat, plini de speranță, în Berlinul de West. Ei au știut, atunci, că președintele american era unul de-al lor și că el era chezașia vie și palpabilă că, într-o zi, Zidul va dispărea. Al treilea motiv pentru care l-am iubit pe Kennedy a fost acela că președintele american n-a ascultat de generalii săi, care îl îndemneau la un grabnic război cu sovieticii. Era momentul când aceștia au vrut să amplaseze, în Cuba, rachete cu rază medie de acțiune care puteau amenința, în orice moment, America. JFK a reușit, împreună cu fratele său Bobby, să gestioneze, în mod pașnic, situația iar Hrușciiov a trebuit să facă, din mijlocul Oceanului, cale-ntoarsă spre casă. Cumplita sa moarte de la Dalas i-a dat aura unui erou de tragedie shakespeariană. Vorba ardeleanului: "Iute-i viața, trecătoare/ Fir de tors, firuț de viață/ Pacea o fi dumnezeiască/ Viața-i viață, fir de ață/ Când se rupe nu te-nvață!"

"Sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi..." zicea poetul Grigore Vieru

Mormântul lui Kennedy și al fostei prime doamne e de o simplitate răvășitoare. Câteva zeci de dale de piatră dreptunghiulare, printre care o iarbă atotbiruitoare a fost lăsată, în mod discret, să crească, e tot mormântul prezidențial. În tot Cimitirul Național Arlington iarba este cosită regulamentar, așa cum e în toată America de la o coastă la alta, de la Atlantic până la Pacific. La Kennedy Grave e altfel. Printre firele de iarbă (de esență whitman-iană...) o flăcărie vie, care arde mereu, e semnul veșnic al recunoștinței unanime. Bordurile înalte care înconjoară, într-un cerc larg mormântul Președintelui, sunt din marmură și păstrează, săpate pentru veșnicie, câteva din vorbele sale memorabile spuse, în timpul scurt, cât a fost în fruntea Statelor Unite.

O vom cita doar pe cea mai faimoasă frază a sa: "Nu te-ntreba ce a făcut America pentru tine ci întreabă-te ce ai făcut tu pentru ea..." Locul unde JFK își doarme somnul de veci este situl cel mai vizitat din Cimitirul Național Arlington. În primii doi ani după moarte, mormântul a fost vizitat de 16 milioane de oameni. Echivalentul unei Românie de azi... Puțin mai încolo, două cruci albe, la mică distanță una de alta, ne indică, prin două plăcuțe discrete, că acolo odihnesc, pentru totdeauna, senatorii Robert și Ted Kennedy, frații Președintelui. Primul dintre ei, Robert, a fost îngropat, după ce a fost împușcat și el, în iunie 1968, iar cel de-al doilea, Ted, în august 2009. Lângă discretele lor cruci albe lumea aruncă bănuți ce par, în contrast cu verdele crud al peluzei și în bătaia atotputernică a Soarelui, niște mici stele fixe. Nu știm care e semnificația exactă a acestui obicei american. Să fie, oare, obolul convenit lui Caron ca să-și treacă luntrașii peste apele Styx-ului? Să fie, oare, dorința piosului vizitator de a mai revedea acest loc de reculegere, în compania ilustră a soldaților necunoscuți și a oamenilor mari, cu nume sonore, care au binemeritat pentru Patrie? De-o fi una, de-o fi alta, am aruncat și eu în iarbă câțiva bănuți cu efigia de aramă a lui Abraham Lincoln. "Printre brazi și cruci de piatră/ pe sub brazda ceanierbată/ pe sub cerul tău cel sfânt/ sub clopotul îngânând/ liniște-i doar sub pământ..."

După 50 de ani, alte trei argumente de iubire postumă a Președintelui. By Mc Cullough

"Președintele Truman a zis că e nevoie de 50 de ani ca să poți judeca, în mod obiectiv, trecutul. Nu știu dacă JFK a fost un mare președinte dar știu că el este președintele de care ne amintim cel mai mult. Și cred că așa o să fie mereu", a concluzionat David Mc Cullough, cel mai proeminent istoric american contemporan într-un text scris pentru LIFE, într-o ediție omagială, la jumătate de secol de la tragedia petrecută la Dallas. De două ori laureat al Premiului Pulitzer, Mc Cullough a primit și "Presidential Medal of Freedom", cea mai înaltă onoare acordată unui civil american. Despre moartea lui Kennedy a zis că "nu a fost doar o moarte într-o familie, a fost un deces în Familia americană". Pentru trei motive, crede Mc Cullough, își amintește, mereu, lumea de Kennedy: "A fost cel mai plin de farmec dintre toți președinții americani. Și nevasta și copiii lui erau plini de farmec. Avea o charismă personală extraordinară. Apoi îi plăceau cărțile și iubea cultura. Era un tip de conducător asemenea lui Winston Churchill. Era elocvent cum puțini alți lideri ai lumii au fost. A folosit televiziunea pentru a-i transmite spectaculoasele sale conferințe de presă. Știa cum să-și folosească simțul umorului și cum să râdă de sine însuși. Nimeni n-a aflat, datorită bunelor sale relații cu presa și cu ziaristii, despre suferințele lui cauzate de boală și nici despre aventurile sale erotice. Imaginea sa a fost intactă, atât ca familist convins cât și ca un credincios practicant." Al doilea lucru important marca JFK, a spus Mc Cullough, a fost faptul că a rupt barierele religioase. "Într-o țară predominant protestantă, el nu a negat, niciodată, importanța catolicismului în viața sa". (Din acest motiv, Eleonor, văduva fostului președinte Roosevelt, nu l-a susținut în campania electorală pe Kennedy "ca să nu vină Papa de la Roma și să ne conducă de la Casa Albă!") Al treilea lucru foarte important, potrivit lui Mc Cullough, a fost acela că a vrut să trimită un om pe Lună. "A fost o decizie importantă nu doar în termenii războiului rece cu sovieticii ci și pentru că i-a redat Americii spiritul ei de învingător. A fost, în ciuda vicisitudinilor vieții, un optimist și de aceea lumea îl iubea".

Vedere de pe pod. După o jumătate de secol...

Pe 12 mai a.c., am plecat cu sora mea, Rodica, imediat după micul dejun, spre Arlington National Cemetery. Am mers pe jos din G Street SW până la mormântul lui Kennedy. Am trecut peste Memorial Bridge, podul care traversează, impunător, râul Potomac, și am străbătut locurile pe unde, în urmă cu o jumătate de secol, caii cerniți din cortegiul funerar duceau la groapă sicriul Președintelui. Era același car mortuar care a purtat, înainte vreme, trupul neînsuflețit al președintelui Franklin D. Roosevelt dar și pe cel al Soldatului necunoscut. Un milion de locuitori ai Capitalei americane au urmărit cortegiul funerar. Trei mari canale de televiziune au transmis, cu 50 de camere de luat vederi, întristata ceremonie. Transmisiunea a fost preluată, în direct, de 23 de țări, inclusiv de Uniunea Sovietică, prin satelit. Copiii președintelui au participat la messa de la Catedrala St. Matthew dar n-au fost de față la înmormântarea de la Arlington. Mama lor a considerat că ar fi fost prea mult pentru ei. Imaginea cu fiul președintelui, John jr., care, la cei trei ani ai săi, a salutat, cu mâna dreaptă la tâmplă, sicriul tatălui său, a făcut înconjurul lumii. Pe 25 noiembrie 1964, la ora 3:34 p.m., sicriul a fost coborât în pământul cel rece al patriei. Jackie a aprins flacăra veșnică ce străjuiește și veghează mormântul președintelui. Prima Doamnă a avut două dorințe în ceea ce privește perpetuarea amintirii fostului președinte.

(continuare în p. 31)

Locul unde JFK își doarme somnul de veci este situl cel mai vizitat din Cimitirul Național Arlington. În primii doi ani după moarte, mormântul a fost vizitat de 16 milioane de oameni. Echivalentul unei Românie de azi... Puțin mai încolo, două cruci albe, la mică distanță una de alta, ne indică, prin două plăcuțe discrete, că acolo odihnesc, pentru totdeauna, senatorii Robert și Ted Kennedy, frații Președintelui.